Ankenævnet *for* Forsikring

Den 21. november 2018 blev i sag nr. 92761:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har en bygningsforsikring. I klageskema af 13/8 2018 til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "**Kort redegørelse for sagen**
> Vi har i nogle måneder fra ca. foråret 2018 oplevet gener fra indeklimaet i form af 'tørre' øjne, kløe og slim i halsen - især i og omkring vores soveværelse. Vi kunne ikke selv lokalisere kilden, og If sendte i maj en VVS'er for at lede efter rørskade, han fandt dog ikke noget, men generne fortsatte og efter at jeg i frustration havde været i kontakt med både Teknologisk Institut (…) og flere andre sagkyndige, rettede mistanken sig på at det kunne være fra kælder og/eller loft. Ved besøg af skadefirma (…) d. 19.07.2018 kunne der visuelt konstateres, at der med stor sandsynlighed var kraftig vækst af skimmelsvamp på undersiden af undertag (består af en tag på tag løsning, hvor der i 1996 er lagt et Decra tag udenpå det oprindelige eternittag, der nu fungerer som undertag). Der blev taget en aftryksprøve, der 23.07.18 bekræftes fra … [laboratorium]
>
> Efterfølgende er skaden tilset og vurderet af flere håndværkere og sagkyndige, herunder taksator … fra …, der var på besøg d. 24.07.2018.
>
> Taksatoren kunne bl.a. konstatere, at aftrækket til emhætten var faldet af, og i en ukendt periode har pumpet fugtig damp fra madlavning ud i loftsrummet. Flere sagkyndige, herunder … fra [skadeservice], der var på besigtigelse d. 27.07.2018 har udtalt, at de mener vanddamp fra denne aftræksslange er hovedårsagen til skimmelvæksten. Dette er også bekræftet af samtaler med [taksator] og af … [tømrerfirma], der er ved at etablere mere ventilation af loftsrummet. If har afslået at dække afrensning og udskiftning af isolering med den begrundelse, at det ikke er en forsikringsdækket skade, selvom jeg mener at kunne argumentere for, at der er tale om en rørskade, og at der herfra har været udsivning af gas i form af vanddamp.
> …

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Jeg mener, at If Skadeforsikring skal betale for de løsningsforslag, der er indkommet fra håndværksfirmaer, herunder [skadeservice]. Undersiden af tagplader skal afrenses for skimmelsvamp (kr. 22.500,00 inkl. moms), isolering skal skiftes. At der samtidig etableres øget ventilation i loftsrummet afholder jeg selv udgiften til. Jeg mener ikke at der er tale om, at skimmelsvampen skyldes hverken manglende ventilation, eller utilstrækkelig dampspærre da det har været sådan siden vi købte huset i 1997.

Generne med skimmelsvamp er opstået indenfor de seneste måneder, og da emhætte og aftræk er monteret i 2008, må aftrækket være faldet ned siden da og må være hovedårsagen til problemet da der ikke tidligere har vist sig vækst i loftsrummet, eller har været gener fra skimmelsvamp. Det er en ren teknikalitet, når If afviser min klage ved at påstå, at et defekt aftræksrør fra emhætte ikke er et rør, og at vanddamp ikke er gas.

Samtidig afviser de, at der er tale om udsivning, og det vil jeg gerne have medhold i.

Samtidig påstår If, at skimmelsvamp blot er en kosmetisk skade, hvilket faktuelt er forkert. Her kan henvises til et utal af undersøgelser. Desuden er vi i vores forsikringsvilkår dækket mod 'kosmetiske forskelle'."

Selskabet har i brev af 21/8 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"**Det faktiske forløb**
Kunden anmelder skaden den 10. maj 2018.

If Forsikring sender en håndværker ud til kunden for at afklare om der er tale om en skjult vandskade. Der blev ikke konstateret noget fugt eller nogle vandskader, hvorfor If forsikring afviste med henvisning til manglende dækning på forsikringen, da der ikke var nogen dækningsberettiget skade. Besigtigelsesrapport af 15. maj 2018 er vedhæftet som **Bilag C.**

Den 12. juli 2018 skriver kunden til os, at han har mistanke om at der er noget galt i kælderen eller på loftet. Vores Fagansvarlige taler den 13. juli 2018 med kunden, hvor vi aftaler, at vi sender en ud og besigtiger kælderen. Kunden har indsendt billeder fra kælderen og loftet vedhæftet som Bilag D

Tirsdag den 24-07-2018 besigtiger [taksator] fra … kundens hus på Ifs vegne. Besigtigelsesrapport vedlægges som **Bilag E.**

Taksator … har kunnet konstatere 6 mulige samspillende grunde til skimmelvækst hos kunden. Disse listes nedenfor:

1. Den primære årsag er efter min overbevisning mangelfuld/utilstrækkelig ventilation.
   - Ved tagfoden er der ingen ventilation - isoleret helt ud mod tagpladerne *(foto 1-3)*
   - I hver gavl er det ét Ø5 cm hul, og reelt er det hvad der er af ventilation
2. En medvirkende årsag kan være, at der flere steder, men ikke i hele tagrummet, er efterisoleret, så isoleringen varierer fra ca. 200 mm til 350 mm.

3. En medvirkende årsag kan være, at dampspærre er den oprindelige, og med udgangspunkt i husets alder er dampspærre ikke tæt.
4. Ved min besigtigelse var emhætteaftræk faldt ud af aftrækshætte, på grund af manglende fastgørelse/utilstrækkelig montage. Dette har medført, at der over en ikke kendt periode er lukket varm, fugtig luft op i tagrummet. Dette kan være en medvirkende årsag til ekstra opfugtning/vækstbetingelser for skimmelsvamp, men der er ingen tegn på vækst i området *(Foto 4)*
5. Gamle, ubenyttede aftræksrør fra overside af loft op i tagrum kan medføre kondensdannelse, da rør er uisolerede *(Foto 4)*
6. Gennemføringer fra solvarmer/solceller har været utætte, og der ses skjolder på udlagt pap/papir, men der er ingen synlig vækst i området. Vandindtrængen har været begrænset, ud fra hvad man kan se på pap/papir.

Den 31. Juli 2018 sender vores fagansvarlige en afvisning til kunden, idet der ikke er tale om en dækningsberettiget skade. Se **Bilag F**

Kunden klager herefter til Ifs Kundeombud, idet kunden mener, at emhætten skal være dækket som skjult rørskade på forsikringen.

If Forsikring fastholder, at aftræk til emhætten ikke er dækket jf. Vilkårenes punkt 2.1.G, idet der ikke er tale om vand eller gasrør. Der er derimod tale om et luftrør, og dette er der ikke dækning på i henhold til vilkårene. Se **Bilag G**

Herudover klager kunden over, at han mener, at røret er skjult.

Ifs Kundeombud skriver i afvisningen til kunden, at først og fremmest er der ikke tale om et rør omfattet af vilkårenes punkt 2.1.G. Herudover er der ikke tale om et skjult rør, men et aftræk i et let tilgængeligt loftrum.

Vi fastholder vores afvisning
Vi fastholder vores afvisning, idet der ikke er tale om en dækningsberettiget skade jf. betingelserne for Husforsikringen.

Ingen af de mulige årsager til skimmelvæksten hos vores kunde kan dækkes på husforsikringen, idet der ikke er tale om dækningsberettiget skader.

De forskellige mulige årsager gennemgås hver for sig i det følgende:

<u>Mangelfuld/utilstrækkelig ventilation af loftsrummet</u>
Forsikringen har ingen dækning for mangelfuld/utilstrækkelig ventilation af loftsrum eller dækning for skade som følge af samme.

<u>Lokal efterisolering på dele af loftsrummet</u>
En medvirkende årsag kan være lokal efterisolering af loftsrummet med op til 350 mm. Forsikringen har ingen dækning for overisolering af loftsrum eller dækning for skade som følge af samme.

<u>Dampspærre er ikke tæt</u>

En medvirkende årsag kan være at dampspærre er af ældre dato og sandsynligvis ikke tæt. Forsikringen har ingen dækning for utæt dampspærre eller dækning for skade som følge af samme.

Aftræk fra emhætte faldet ud af taghætte
Aftræk fra emhætte er ikke tilsluttet taghætte hvilket gør at varm, fugtig luft over en ukendt periode og i et ukendt omfang er kommet op i tagrummet. Forsikringen har ingen dækning for manglende tilslutning af aftræk fra emhætte eller dækning for skade som følge af samme.

Kunden mener, at der må være tale om en rørskade. Forholdet falder ikke ind under dækningen 'Skade på skjulte rør og kabler'. Det fremgår af ordforklaringen i vilkårene hvad forsikringen forstår ved skjulte rør:

'Gas-, olie-, vand-, varme- og afløbsrør og beholdere under 10 år, som befinder sig i vægge, mure, gulve eller er gemt i permanent lukkede kanaler, krybekældre og skunkrum eller i øvrigt er indbygget, så de er utilgængelige'. Emhætteaftrækket med luft er hverken omfattet eller skjult. Det er luft, der kommer igennem emhætten, og den falder derfor ikke under begrebet: 'Gas-, olie-, vand-, varme- og afløbsrør og beholdere'. Det er ikke et vandrør, selvom dampen kan fremkomme via den varme luft og vand der evt. er i luften. Det et 'luftrør'.

Herudover er emhætte røret ikke skjult. Om end det kan være besværligt at komme op på loftet, så er det ikke ensbetydende med, at det er skjult. Se fx AK 80.890 samt AK 81.259.

Vores kunde har et almindelig loft, hvor der er adgang via en loftslem, uagtet at det kan være besværligt. Ankenævnet har tidligere afsagt kendelse i en lignede sag AK 80.890, hvor der ikke var tale om et skjult rør.

Af billeder i taksatorrapport ses ligeledes, at emhætterøret er frit tilgængeligt hos vores kunde.
Forholdet falder heller ikke ind under Vandskade Super dækningen da der ikke er tale om dryp eller udsivning fra en synlig rørinstallation.

Gamle, ubenyttede aftræksrør
Gamle, ubenyttede aftræksrør fra overside af loft og op i tagrummet kan medføre kondensdannelse. Forsikringen har ingen dækning for ubenyttede aftræksrør eller kondensdannelse på samme.

Gennemføringer fra solvarmer/solceller har været utætte
Gennemføringer fra solvarmer/solceller har været utætte og der ses skjolder på udlagt pap/papir.
Forsikringen har ingen dækning for utætte gennemføringer. Vandskade Super dækker direkte vandskade som følge af nedbør der trænger ind i bygningen. Vandskaden har været i begrænsede mængder og har ingen indflydelse på det generelle billede i tagrummet.

Vi må derfor som konklusion fastholde afvisningen, idet der ikke er tale om en dækningsberettiget skade i henhold til kundens forsikringsvilkår.

Konklusion
Da vi ikke mener, at der er kommet yderligere oplysninger i kundens klage til Ankenævnet, og vi i øvrigt mener, at vores oprindelige behandling af skaden var korrekt, må vi fastholder, at skaden ikke er dækket af forsikringen. Vi mener derfor fortsat ikke, at kunden er berettiget til erstatning."

Klageren har i brev af 22/8 2018 til nævnet bl.a. anført:

> "Eneste kommentarer er, at der nu også foreligger udtalelse fra [håndværkerfirma] og ingeniør … fra [håndværkerfirma], der begge har besigtiget skaden med henblik på at give tilbud på udbedring. De udtaler begge, at de er overbeviste om, at hovedårsagen til, at der er kommet skimmelvækst er at aftræksslangen fra emhætten har været faldet ned fra taghætten. Jeg mener således stadig, at der er tale om en klokkeklar rørskade med udsivning som følge, hvilket har forårsaget opfugtning af loftsrummet med skimmelvækst som følger. Hvis andre forhold var skyld i skaden, havde skimmelvæksten vist sig for flere år siden, og det er noget, der er opdaget indenfor de seneste få måneder. Jeg mener stadig, at et aftræksrør også er et rør, og vanddamp er at sidestille med vand, ligesom der er tale om udsivning i forsikringsmæssig forstand."

Nævnet har også modtaget selskabets brev af 24/8 2018og klagerens brev af 27/8 2018.

Nævnet har fået forelagt taksators og klagerens fotos af loftet. Nævnet har også fået forelagt andre bilag fra sagen, hvoraf enkelte gengives nedenfor.

Af taksators rapport af 27/7 2018 fremgår bl.a.:

> "Tirsdag den 24.07.18 besigtigede jeg, sammen med [klageren], de anmeldte forhold på ovennævnte adresse.
> Ved besigtigelse var var det tørt og varmt, og der havde været tørvejr i op til 1½ måned.
>
> Den oprindelige del af boligen er opført i 1960, tilbygning i 2011.
> Boligen er løbende vedligeholdt og fremstår i rigtig god stand.
> Der er lagt et Decra tag oven på de oprindelige eternitplader (formentlig ifbm. tilbygning i 2011), og der er solceller og solvarme på taget.
> …
> <u>Konklusion</u>
> Det er min vurdering, at der er tale om et loftrum, som er meget typisk for tilsvarende huse på samme alder. Dog er der lavet nogle tiltag, som har medført at der er så godt som ingen naturlig ventilation i tagrummet. Det vurderer jeg som den primære årsag til de skimmelproblemer der er konstateret.
> Manglende ventilation, sammen med utæt dampspærre og ekstra isolering skaber et uhensigtsmæssigt klima i tagkonstruktionen, som kan give ideelle vækstbetingelser for bl.a. skimmel.
> Det vand der er trængt ind ved gennemføringer er så begrænsede mængder, at det ikke har nogen indflydelse på den generelle billede i tagrummet.
>
> <u>Anbefalede tiltag</u>
> Det er ikke muligt at skabe ventilation ved tagfoden, da der er muret op mod tagpladerne.
> Ventilation kan skabes ved at bore ekstra studser i gavle, samtidig med at der laves gennemføringer i Decra tag og eternitplader.

Desuden skal det sikres at der er ventilation mellem Decra og eternit, for at udligne det damptryk der kan opstå her.
Enten skal det sikres, at isoleringstykkelse ikke overstiger 250 mm eller det skal sikres at dampspærre er tæt.
Derudover skal emhætteaftræk fastgøres, gamle rør fjernes, og det skal sikres at gennemføringer fra solvarme og solceller er tætte."

Af tilbud 30/7 2018 fra skadesservicefirma fremgår bl.a.:

"Tilbud vedr. rengøring
… har hermed fornøjelsen af at fremsende tilbud i forbindelse med ovennævnte sag.

Tilbuddets omfang:
Tilbuddet omfatter følgende arbejde i forbindelse med skimmelsagen

- Fjernelse af papir og øverste lag isolering
- Rengøring af underside af tag plader
- Kørsel
- Hjælpematerialer
- Miljøbidrag
- Maskinforsikring
- Afsluttende gennemgang og besigtigelse

Pris
Prisen for ovenstående tilbud er kr. 18.000.00 eksklusiv moms.
Prisen for ovenstående tilbud er kr. 22.500,00 inkl. moms"

Af policen fremgår det, at klageren har "Udvidet dækning" for "Svamp, insekt og råd" og "Hus-Super".

Af forsikringsbetingelserne nr. 41-05 fremgår bl.a.:

"**G. SKADE PÅ SKJULTE RØR OG KABLER***
Utætheder i skjulte rørinstallationer og fejl i skjulte elkabler til opvarmning af rum. I forbindelse med en dækningsberettiget skade dækkes rimelige udgifter til fejlfinding, der er godkendt af If.
…
I. SVAMP* OG INSEKT
…
Skade på træ og murværk som følge af aktive svampeangreb.
…
N. VANDSKADE SUPER
Skade som følge af dryp og udsivning fra synlige rørinstallationer og frem til de tilsluttede genstande.
Skade som følge af nedbør der trænger ind i bygningen*
– også når der ikke er tale om skybrud* eller tøbrud*
Tab af vand og olie i forbindelse med en dækningsberettiget skade på rør og *stikledninger*.*

…
P. KOSMETISKE FORSKELLE
Ved en dækningsberettiget skade under rørskadeforsikringen udvides dækningen med delvis erstatning for kosmetiske forskelle mellem de erstattede og ubeskadigede fliser/klinker i samme bad/toilet i et afgrænset areal svarende til gulv eller vægge afhængig af, hvor skaden forefindes.
…
11. ORDFORKLARING
…
SKJULTE RØR OG KABLER
Ved skjulte rør forstås:
Gas-, olie-, vand-, varme- og afløbsrør og beholdere under 10 år, som befinder sig i vægge, mure, gulve eller som er gemt i permanent lukkede kanaler, krybekældre og skunkrum eller i øvrigt er indbygget, så de er utilgængelige.
…
SVAMP
Skader på træ, der er forårsaget af træødelæggende svampe, hvor nedbrydningen er karakteriseret ved en hurtigt forløbende ødelæggelse i forhold til konstruktionens forventede levetid."

Nævnet udtaler:

Klageren er utilfreds med, at selskabet har afvist at yde dækning for udgifter til de løsningsforslag, som han har indhentet fra håndværkerfirmaer, herunder rensning af undersiden af tagplader for skimmelsvamp og udskiftning af isolering. Han havde i foråret 2018 oplevet gener fra indeklimaet, og den 12/7 2018 oplyste han til selskabet, at han mistænkte, at der var noget galt i kælderen eller på loftet. Selskabet foretog en besigtigelse, og taksatoren konstaterede, at der var skimmelsvamp på loftet og oplyste, at en medvirkende årsag til skimmelsvampen kunne være, at aftrækket fra emhætten ikke var tilsluttet taghætten.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning blandt andet med henvisning til, at forholdet ikke falder ind under ”Skade på skjulte rør og kabler”, da emhætteaftrækket ikke er skjult og er et luftrør. Selskabet har også anført: "Forholdet falder heller ikke ind under Vandskade Super dækningen da der ikke er tale om dryp eller udsivning fra en synlig rørinstallation".

Klageren har blandt andet anført, at hovedårsagen til generne med skimmelsvamp er, at aftrækket til emhætten var faldet ned, og at "et aftræksrør også er et rør, og vanddamp er at sidestille med vand, ligesom der er tale om udsivning i forsikringsmæssig forstand".

Nævnet bemærker indledningsvist, at det er den, der rejser et krav, som skal bevise kravets rigtighed. Klageren skal derfor bevise, at der er dækningsberettigende skader i hans hus.

Af taksators rapport af 27/7 2018 fremgår blandt andet, at "Manglende ventilation, sammen med utæt dampspærre og ekstra isolering skaber et uhensigtsmæssigt klima i tagkonstruktionen, som kan give ideelle vækstbetingelser for bl.a. skimmel … Ventilation kan skabes ved at bore ekstra studser i gavle, samtidig med at der laves gennemføringer i Decra tag og eternitplader. Desuden skal det sikres at der er ventilation mellem Decra og eternit ... Enten skal det sikres, at isoleringstykkelse ikke overstiger 250 mm eller det skal sikres at dampspærre er tæt. Derudover skal emhætteaftræk fastgøres, gamle rør fjernes, og det skal sikres at gennemføringer fra solvarme og solceller er tætte."

Af forsikringsbetingelserne fremgår det blandt andet, at forsikringen dækker "Utætheder i skjulte rørinstallationer", og at der ved skjulte rør forstås: "Gas-, olie-, vand-, varme- og afløbsrør og beholdere under 10 år, som befinder sig i vægge, mure, gulve eller som er gemt i permanent lukkede kanaler, krybekældre og skunkrum eller i øvrigt er indbygget, så de er utilgængelige". Det fremgår også, at forsikringens dækning af svampeskader blandt andet omfatter "Skade på træ og murværk som følge af aktive svampeangreb" ved "træødelæggende svampe", og at forsikringens dækning af vandskade blandt andet omfatter "Skade som følge af dryp og udsivning fra synlige rørinstallationer og frem til de tilsluttede genstande".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at der er tale om et dækningsberettigende svampeangreb.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der ved besigtigelsen er konstateret skimmelsvamp, og at skimmelsvamp ikke karakteriseres som en trænedbrydende svamp, hvilket indebærer, at skimmelsvampeskaden ikke kan omfattes af forsikringens svampe- og insektskadedækning.

Nævnet finder endvidere, at klageren ikke har bevist, at den konstaterede skimmelsvamp er en følge af anden dækningsberettigende skade.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af de fremsendte fotos, at aftrækket fra emhætten er synligt, når man befinder sig på loftet, hvilket indebærer, at skimmelsvampeskaden ikke kan omfattes af forsikringens dækning af skjulte rør- og kabler. Nævnet har også lagt vægt på, at emhætteaftrækkets funktion er at føre luft ud af køkkenet, og at dækningen af skjulte rør- og kabler kun omfatter "Gas-, olie-, vand-, varme- og afløbsrør og beholdere under 10 år".

Nævnet har tillige lagt vægt på, at forsikringens dækning af "Vandskade super" – "Skade som følge af dryp og udsivning fra synlige rørinstallationer og frem til de tilsluttede genstande" efter sin ordlyd ikke omfatter udsivning af luft.

Det, som klageren har anført, om, at vanddamp kan sidestilles med vand, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels